

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 30, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

DE DIJOUS A DIJOUS

OFICIALMENT s'ha acabat ja la temporada d'estiu, haventse traslladat la Cort desde San Sebastián a Madrid.

Pochs dies abans de la seva arribada, la majoria dels ministres estaven malalts, sino de veritat de conveniència; fins se deya qu' en Romanones tenia 40 graus de febre, y això donava tema als clericals pera dir que l'enfermetat del ministre de Instrucció pública, contraria en el seu viatge a Salamanca, era un càstich de Deu, per haver dit allí que la ensenyansa pública era funció propia del Estat y no de la Iglesia. Pero als pochos dies de guardar lilit, en Romanones completament restablert ha pogut tornar a coixejar pel ministeri. Lo mateix els restants ministres; ja tots estan bons, fins en Montilla. En quant a n' en Sagasta no cal dirho. Assegura en Pablo Cruz que may s' havia trobat tant bé y que alló de resignar el mando a n' en Moret s' ha de deixar pel sigle vinent. El fet es que de bon matí y a pesar de fer un dia molt desapacible, l'home del tupé va baixar a l'estació a rebre a la familia real. Per conservar la breva del poder bé s' han de fer alguns sacrificis.

En l'últim consell de ministres s' han plantejat projectes y més projectes, que de segur no s' portaran a cap. El fer castells en l'ayre ha sigut sempre una ocupació entretinguda. Bé ho sab en Moret que surt ara ab una reforma de la lley municipal, que si arribés a plantejarse entregaria al caciquisme el poder executiu dels Ajuntaments y acabaria ab els últims restos de autonomia municipal reconeguts en la lley vigent.

Pero per emprendre reformas de tal importancia es necessari el concurs de las Corts, y aquesta es l'hora en qu' encare no s' ha fixat la fetxa de la seva reunió. Las Corts fins formadas pel govern a la mida del seu gust se diria que li fan frente a jutjar per las sevas perplexitats en materia de congregarlas. Aixó sols revela la debilitat extremada de l'actual situació política, que sembla tenir per lema: «A la sombra y sense gastar saliva, s' descansa ricament.»

Tal vegada al aparéixer las presents ratllas ja se 'ns haurá tret l'estat de guerra; pero per lo que toca a las garantías constitucionals, continuaran suspesas, com si Barcelona, la regió més culta d'Espanya estigués impossibilitada de viure dintre de la lley. Els nostres governs temen que usem d'ella, y per aixó no reparan en continuar tenintnos amordassats.

Poch haurá variat la situació: en lloch del general Bargés será l' gobernador Manzano l' encarregat de fernes observar la dieta legal. No falta qui creu que ab aquest cambi encare hi hem de perdre, per ser enfernems més considerats els sorges que no 'ls matalassers de la policia.

Lo que haja de succehir massa que ho veurém si a més del tapa-bocas no 'ns acabam de arreglar posantnos una vena als ulls.

PEP BULLANGA

L' ENTERRO DE ZOLA

UNA manifestació de dol grandiosa, imponent com pocas se 'n veuben, ni en la populosa capital de la República francesa—el cervell del mon, com l' anomená Víctor Hugo;—un acte

apoteósich de aquells que sols se realisan quan un ser humá eminent passa de las miserias de la vida als esplendors de la immortalitat: tal ha sigut l' enterro del gran novelista que mullá sempre la seva ploma privilegiada en el tinter de la veritat.

El mitj milió de personas que s' associaren al acte, ja formant part del corteig, ja presenciant el seu pas, desde la casa mortuoria al cementiri de Montmartre, es sols una mínima part de las incontables multituds de totas las nacions y pobles de la terra que ab l'esperit, per no poderhi fer acte de presencia, han rendit al mort ilustre, el tribut de la seva admiració y del seu dolor, perque ab en Zola ha perdut l' esperit humá un guía alentador, un demolidor varonil de preocupacions y rutinas perniciosas, un raig de llum que s' esplendia fins als més remots confins abont entre la calijia de lo incert prenen eos y rellenen las falagueras esperansas de millors dias pera la desvalguda humanitat.

El carácter purament civil del enterro de 'n Zola es un fet que s' armonisa admirablement ab l' essencia y la trascendencia humana de la seva obra immortal. Totas las religions positivas ab els misteris de las sevas liturgias, ab las sevas falornias ultraterrenas que procuran fer despreciable la vida transitoria a las conciencias timoratas, mentres els seus sacerdots s' afanyan a explotarias pera millor disfrutar els goigs de aquélla, resultan petitas y migradas davant del nou credo proclamat en las sevas creacions per l' escriptor seré, de criteri segur, de conviccions arreladissimas, de amor a la vida y al progrés de la humanitat.

Per aixó tots els qu' estimin aquests ideals humanitaris que tenen per bandera l' quadruple lema proclamat per en Zola en l' última serie de las sevas obras admirables: *Feconditat, Treball, Veritat, Justicia*; tots els creyents en la virtualitat de l' emancipació del esperit humá; tots els que comprenen la

necessitat de que la terra per tant temps anegada en las sombras del fanatisme, de la mentida y de la preocupació brilli a la llum del amor, se fecundisi ab l' esforç del treball y acabi pera ser el lloch definitiu dels sers vivents abont imperin en absolut els regnes de la Veritat y de la Justicia, denhen considerar com un verdader redemptor al colós Zola, que aplicá tota la forsa de son poderós cervell y totas las fibras de son cor bondados y sensible a la noble causa de l' emancipació de la humanitat.

Perque 'l geni del escriptor francés tenia tal volada que resultantli estretas las fronteras de la seva patria, s' explayava pel mon enter.

Adoptá l' art com a medi; un art suggestiu inspirat sempre en l' observació atenta y sorprendent de la naturalesa y de la vida; pero tingué sempre per fi la millora moral y material del ser humá, individual y colectiu, la reintegració de l' home en l' exercici lliure de sas facultats, en lo que s' deu a sí mateix

Els enemics de 'n Zola

¡Es inútil que us escarrasseu reaccionaris, clericals, serps envejosas, enemics vils!... La gloria de 'n Zola está massa alta perque la vostra baba pugui arribarhi.

y en lo degut á sos germans, y en lo que recíprocament á n' aquests y á n' aquell li son deguts.

El mérit del literat redemptor está realzat per las llytats formidables que hagué de sostenir, en mitj de sa feconda labor de quaranta anys de durada.

Era orfe y pobre quan sentia 'ls primers impulsos de crear adocrinant. Com á pobre y orfe era completament desconegut. Qui hauria endevinat en aquell jove carbassejat en els cursos de literatura—de literatura precisament!—al que havia de ser radical reformador de la novela, heren privilegiat del gran Balzac, superior al seu mestre, per la trascendencia social de la seva obra? Qui en aquell modest dependent de la casa Hachette hauria pogut entreveure al autor de tants llibres admirables, traduhits á tots els idiomes coneguts y quals edicions se xifran per centenars de mils d' exemplars?

Y no obstant estava escrit que triunfaria. ¿Per qué? Perque tenia una gran virtut: la constancia, la persistencia, l' amor al treball, la fé en sí mateix, la confiança en las sevas forasas.

No ja 'ls individus, sino fins els pobles haurian de fer de aquest brillant exemple regla de vida. La forsa de voluntat degudament exercida obra prodigis. ¿Qué no podria conseguir la malaventurada Espanya si elixint del pessimisme enervant que la té postrada, se replegués sobre sí mateixa y en un moment de decisió 's resolgués á reanimar l' abatuada forsa de la seva voluntat?

En un principi semblava impossible que 'l reformador de la novela pogués arribar á arrollar y á vèncer definitivament tota una tradició de mentidas bonicas, de fantasías insustanciales, que 'l públich admetia com 'l aliment més sabros y llaminer del seu esperit frívol. Y no obstant ho conseguí, en primer lloch perque tenia geni, y en segon terme per la forsa de una voluntat avassalladora que no retrocedia may ni davant dels majors obstacles.

Sas novelas naturalistas, en las quals posava al descobert, sense vels ni atenuants, las llagas sociales més purulentas eran taxadas de inmorales, obscenas y repugnantes. Al públich la veritat se li atragatava. Clases enteras de la nostra societat corrompuda no podian consentir el veure tan al viu retratadas en aquellas obras atrevidas. Y no obstant aquests mateixos escarfalls sancionavan l' éxit del valent escriptor. Perque si lo qu' ell trasejava era la viva imatge de la veritat, y la veritat suscitava tan ayraudas protestas quant imperiosa no surgia la necessitat de la reforma social en totas las esferas! quant indispensable l' us enérgich del cauteri y del bisturí!

Per fi aquesta necessitat de sanear l' esperit humá y l' atmósfera social, acabá per imposarse com una sincera convicció de carácter universal. Vehicul poderós de aquesta necessitat han sigut las obras del famos novelista, fidel intérprete de las aspiraciones modernas més radicales. En Zola ha sigut admirat no sols com un colossal artista, sino com un creyent fervorós de la humana religió exempta de misteris, resplandent de veritat, y com un adalit invencible de la causa del progrés.

Per aixó la mort no ha pogut ab ell. Se 'n ha anat l' home; s' ha extingit la vida creadora de tantas y tantas maravillas; pero quedan els seus llibres y quedará sempre l' exemple dels seus actes, de sas campanas desinteresadas en pró de la justicia, de sas prácticas del bé pel bé mateix, sense l' egoísta aspiració á una recompensa ultraterrena.

El cel també 's troba en aquesta vida. Equival á la gloria eterna ilusoria, l' admiració patent dels vivents que 's trasmetrá als que han de venir y que ha de durar tant com el mon duri.

L' apoteosis enterro de 'n Zola ha sigut el primer acte de aquesta obra póstuma de glorificació, alentadora de tots els esperits predilectes que vulguin consagrar el seu geni y 'ls seus esforços á la gran causa de l' emancipació humana y del progrés, en tots els seus aspectes.

P. K.

DEIXEMLOS ESTAR

SEMBLA mentida qu' encare hi hagi qui s' interessi per si el ministeri está en crisis. ¿Qué pot significar pera la sort d' Espanya la sortida del gòbern d' un Weyler qualsevol y sa substitució per un qualsevol Ochando? Res en absolut.

Y no el senzill cambi d' un ministre, sino ni tan sols el cambi total del ministeri ha d' influir poch ni molt en la regeneració qu' encare no hem comensat.

Pera seguir donantnos garrot tant bó es en Pan com en Pere y creure que ab l' actual régimen hi ha encare possibilitat de que 'ns refém de la cayguda, es la major de las tonterías.

Hem de fer cas omís de lo que fan á Madrid els polítichs de la Restauració; massa que ho sabem: segueixen y seguirán treballant en profit propi á costa dels interessos de la nació.

Tenir l' atenció en sas petitesas, en sas llytats pel rosegó del pressupost, en sas cómicas renyinas, en sas ridiculesas d' estadistas pour rire, es perdre un temps preciós que pot emplearse en tasca més profitosa.

Mentres ens fassin badar ab sas putxinel·lerías, no farém res de profit pera combatrels ab éxit. Tal com els combatim som la pluja menuda que cau sobre d' ells y casi ni 'ls mo'esta perque s' aixaplugan sota 'l parayguas del desvergonyiment. Tal com se 'ls podria combatre forem la potent onada que arrebaça impetuosa tot lo que troba al seu pas, sense poguerla aturar ni una resclosa de bayonetas.

Deixemlos estar. Que menjin, que xerrin, que portin el desgabell á l' administració, que juguin á fer de homes públichs, que 's barallin. Ens importa ó 'ns ha d' importar poch que siguin la colla de 'n Sagasta els que manan y els de 'n Silvela els que casi dejunan, ó que fumin els conservadors y els liberals escupin; allá ells.

Nosaltres hem de posar nostra atenció en cosas més fecondas. Hem de reunir las gotetas de indignació que cauen sobre la oligarquía imperant pera transformarla en onada revolucionaria; hem d' il·lustrar al obrer pera transformar-lo en una forsa conscient que vulga estar adherida á la causa de la llibertat; hem de sumar todas las bonas voluntats á la nostra causa honrada; hem d' unir, propagar, convèncer, obrar.

Deixemlos estar. Las nostras invectivas no 'ls fan enrogir la cara perque la sanch que tenen no té prou impuls per arribar al rostre, las nostras burles no 'ls arrencan més qu' un somriure d' estudiad despreci, las nostras queixas no poden comoure cap fibra seva perque las tenen totas atrofiadas.

Deixemlos estar y treballém. Quan enganyats per nostra indiferencia s' abandonin ab més confiança á sa destructora tasca, sortirà de la conciencia popular la onada que farà taula rasa de tot.

JEPH DE JESPU

A PUNT DE MARXA

—Atlante! Me 'n vaig á Roma.
—¿A passejá?

—A veure 'l Papa.

Ara que no fa calor ni 'l fret pot molestar gayre, jo y una quantia desocupats que no tenim feyna á casa, guists, com es consegüent, per la junta diocesana, marxém el vinent dimecres cap á visitá 'l sant pare.
—Ja! Una pelegrinació.
—Y de las mes ben armadas. Portém tres ó quatre bisbes, vint damas aristocráticas, set canonges, vuyt marquesos y no sé quantas hermanas.
—Ja 'm sembla que 's veig marxar, tots vestits ab la gran capa revestida de petxinas, y aquell bastó ab la carbassa.
—¡Cái! ¡Si hi aném de paysá! Ja es una moda passada el trajo de pelegrí que antigament s' estilava.

—Donchs cregui que farán goig vestits ab americana ó frac, y anant pas á pas cap á la terra del papa, sufrint la pluja del cel, el buf de la tramontana, la pols de las carreteras y 'l gris de las montanyas.
—¿Que 's creu que hi aném á peu?
—¿Ah, no? Donchs cóm? ¿En tartana?
—¡En carril, home, en carril!
—¡Guapo! Aixó sí que té gracia.

Jo sempre havia cregut que pelegrinà era anàrsen per aquesta camina de Deu ab l' alforja á las espallias, menjant á sota dels pins y dormint per las posadas.
—¡Aixó ja tampoch s' estila! Haventhi carrils que marcan ab tanta velocitat, ¿quí será 'l poca sustancia que voldrà aná á Roma á peu com qualsevol trinxerayre?

Gracias á las relaciones dels pastores de la ramada, tindrem un tren especial arrastrat per dugas máquinas perque corri mes depressa; un tren hont no hi farán falta restaurants, ni sleeping-cars, ni wagons ab otomanas, ni cap dels refinaments que ajudan á fé agradable un viatge que, com ja sab, no pot ferse en una tarde.

—¡Molt bé!... D' aixó sí que 'n dich barrejá en dolsa amalgama las comoditats del cos y las devocions de l' ánima.
—Naturalment! ¿Quin mal hi ha en buscar ciertas ventajitas? El papa ens ha dit: «Veniu, veniu aquí á consolarme;» pero no ha recomenat que hi aném de quatre grapas ab el sarronet al coll y menjant no més pa y aygua.

—Es á dir que 'l seu propósit al aná á la ciutat santa es consolá á Lleó XIII...
—Vaya; aquest y cap més altre.

—¿Y cóm el consolarán?
—¿Cóm? D' un modo que 'l sant pare no deixa may d' agrahir: ja portém arreplegadas un grapat de mila pesetas per posarlas á sas plantas mentres las hi besarem; li duhém també tres calzers d' or, ab diamants y rubins, una gran creu d' esmeraldas, una estola qu' enlluberna, sis casullas, una capa y un anell ab un brillant tan gros com una castanya.
—¡Té rahó!... Si ab tot aixó no quedés content, ¡caramba! casi que daría probas de tenir molt mal carácter.
—Conque, encare hi es á temps; si vol venir...
—¡Moltas gracias!

—¿Quin día marxan?

—Dimecres.
—Sí; voldria que al tornar me portés un xich de palla.
—¿Palla?... ¿De quina?

—D' aquella sobre la qual dorm el Papa.

C. GUMA

¡UHEN qu' en Sagasta, per rigurosa prescripció facultativa, no sortirà de casa seva mentres el temps permaneixi plujós.
Ja ha manat encendre l' estufa, y allí, davant del foch, s' está tot lo sant día sentat en un silló.

Aquest, aquest es el gran sistema de governar una nació com la nostra, que, per lo vist, no necessita que 'ls ministres se prenguin la pena de sentir el més petit estímulo de activitat.
El camí es ben curt: de la taula al escalfa-panxa.

Un aplauso calorós al ajuntament de Puigcerdá que ha acordat per gran majoria suprimir la subvenció que feya molts anys venia concedint als escolapis. Aixís mateix ha pres l' acort de no subvencionar cap ni una de las festas religiosas que allí se celebrin.

Puigcerdá, qu' en l' última guerra civil, va derrotar algunas vegadas als carlistas que la tenian sitiada y volían perdrela per assalt, se mostra consequent, retassant al crericalisme que anava prenentla cautelosa y á traicció.

Al privarlo de las municions de boca, no li quedará altre remey que aixecá 'l siti.

Una gran part del poble espanyol permaneceix en sopit encare que 'ls gòberns derrotxin el seu patrimoni, encare que l' afrontin fentli perdre ricas colonias, encare que li arranquin la pell de viu en viu.

Pero á la primera notícia que intentan privarlo de una ganga qualsevol, succeheix lo que ha passat á Astorga, ahont s' acaba d' efectuar una gran manifestació de protesta anticipada contra tot intent de supressió de aquella diócesis.

—La supressió del bisbat—diuben els catòlichs protestants—seria la mort irremediable de la població.

Suposo que com Astorga pensarán la major part de las poblacions que tenen bisbe, dat cas que 'l gòbern fés veure qu' está inclinat á suprimirlo, per rahó d' economías y de acort, més ó menos lleal, ab el Vaticá.

Totas alsearían el crit al cel; todas se sentirían igualment amensadas en la seva existencia.

A cap d' ellas se li occorria substituir el seminario ab una fábrica y la vida gandula de la curia eclesiástica ab la vida activa del treball, del tráfeh y del esperit d' empresa.

Aquest esperit mesquí, encongit y llanut demosttra que 'l veneno clerical ha arribat fins á lo més fondo de las entranyas del país.

La Unión nacional ha acabat en punta. Pero no obstant y no sabent ja ahont darla, no per aixó 's dona encare.

La vida es lo que més s' estima, y la Unión nacional no sols aspira á viure, sino fins á amansarse ab els perdigots regionalistas de Barcelona.

A tal efecte l' Alba somriu y 'l Russinyol canta. Pero ni aixís hi ha qu' esperar res de bó de aquest contuberni, que fora del Russinyol y de l' Alba miran ab repugnancia els elements mateixos cridats á contreure'l.

Tractant de la barreja del vi ab l' aygua se sol dir que «de dos cosas bonas se 'n fa una de dolenta.» En efecte, ni l' aygua avinada, ni 'l vi aygualit tenen res de temptador pel paladar.

Si aixó succeheix ab la mescla de dos cosas bonas, figúrese lo que passarà ab la mescla de dugas de dolentas.

El diable que s' ho empassi.

El pobre Montilla ja ha fet á tots. No ha bastat á alsarlo de la seva postració, ans al contrari l' ha acabat d' enfonsar, aquell discurs ple de originalitats plagadas que va pronunciar ab motiu de l' obertura dels Tribunals.

Per altra part els magistrats del Tribunal contencios li han ensenyat las dents, mostrantse ofesos de certas apreciaciones estampadas en el preámbul de un Real Decret. Ab tal motiu li exigeixen satisfaccions, quan l' infelís ja no pot donar res, ni satisfaccions ni disgustos. Es com un sach buyt, que no hi ha manera de ferlo tenir dret.

Com á ministre está ben llest... Y lo més xocant es que se 'n ha anat á acabar sa existencia ministerial á las sevas possessions de Villa-harta.

Un nom simbólich. Ab tan poch temps de haver desempenyat el càrrech ¡qué n' ha d' estar de fart de ser ministre!

QUADROS AL FUM

L' OBRA D' EN FREDERICH GHEEL

II

QUALSEVOL que no hagués tingut el tremp del fill d' aquell honrat treballador del vidre, ho hauria enjagat tot á rodar.

Fou l' exámen d' ingrés de una manera notable y plé de una gran fé, no faltá pas ni un día al Institut per escoltar la xarrameca ampulosa y casi bé sempre buyda dels catedráticos.

Perdían el temps parlant y fent aprendre cosas ben inútils, incapassos de trobar un sistema práctic y concis pera desenvolupar sabiament l' inteligencia. Lo millor que devían conèixer els estudiants s' ho deixavan á casa.

Sempre passa aixís. Hi ha molta gent qu' en lloch de fer l' home per las cátedras, hauria de recomensar el Narro.

Un altra cosa molestava un bon xich á n' en Gheel, y era la mala educació dels fills dels burgesos, pretenciosos, estúpits y dolents, caps de carn com els seus pares.

Ab las sevas corbatetas violadas de tan mal gust, els colls alts com á collars de gos, els barrejets petits com paperinas de pallaso, menuts dintre la seva petitesse, las cametas de canya, el pit de cartró, la veu de trompeta de fira, el bigotet que tot just se veyia gracias al cosmètic y á las punxagudas puntas que rellavan sovint, plens de pretensions, talososos disfressats de sabí, pobres disfressats de rics, volían fer la pols al nostre simpático y jove socialista, verdader rich d' ánima, qu' acostumat á dir sempre la veritat costés lo que costés, els

hi havia obert el cor, pensant tal vegada que l' escoltarian com aquells altres companys que tenia anant á la fábrica.

Se befavan d' ell, se burlavan sent tan poca cosa com eran, de las sevas idees, del seu vestir tan senzill, escayent y natural, de la seva ánima sensible y gran, es á dir, de todas las sevas cosas, del pel moixí que li hermozejava l' rostre, del cabell una mica llarch que li donava carácter, fins de la boyna de vellut negre que portava perque 'l barret no li acabava d' agradar, y lo pitjor de tot hasta de l' edat en que comensava la carrera.

Se donavan una importancia ridícula perque anavan més avansats qu' ell. Mes al veure qu' en Frederich feya dos y tres cursos ab una empenya, qu' avansava en el francés y l' alemany de una manera prodigiosa y que 'ls deixava enrera, denerits y buyts, allavors li van tenir tant odi que no 'l podían veure.

L' insultavan més que may, deyan mal d' ell als catedráticos y l' ridiculizavan per las paretas.

En Gheel els perdonava, pero aná tan en augment que, sense ser venjatiu, purament per defensarse, com qui esquiva una mosca, va comensar á fer-se pas.

Y com qu' era vigorós, més de sis y més de vuit d' aquella insolent burgesets, varen anar á casa seva ab la cara inflada.

Els pares, no ho volguen sapiguer. ¡Es clar, el fill d' un anarquista! Aixó no pot quedar aixís! Aquest xicot es un perill per la vida del nostre Enrique! O per la d' en Pablo, ó d' en Ramoncito, y per la societat, y per tot el mon, y que tomba y que gira, vejeren als catedráticos y 'n van fer una de las sevas.

En Gheel va ser com expulsat, diríam, y hagué d' estudiar lliure.

Pero malgrat els rétols de Federico Gheel es un burro qu' escribían per las paretas de las aulas, mal

que 'ls vingués á repel als catedráticos estults que feyan lliga ab els pares dels deixebles pera ferlo caure, en Frederich Gheel feu el batxillerat ab una lles-tea extraordinaria, encare que sense cap nota. Era lo únich que li podían fer. Anava tan de dret á la fi, que no 's rendia ni s' espantava pera res. Sabia lo que 's feya y 's presentava davant dels tribunals ab una serenitat que 'ls dominava y no 'l podían fer perdre.

Per aixó 'us he dit al comenar que qualsevol que no hagués sigut com ell, tot ho hauria etjagat en layre.

Ell tenia al cap qu' havia d' ésser metje, y ho va ser, vaya si ho va ser.

No volguen sapiguer pas lo que hagué de sofrir, ni las nits sanceras que perdía estudiant de ferm, estant al servey de las armas qu' ell no podia veure, ni lo violent que 's trobava davant de las exigencias y barbaritats de cabos y sargentos, etc., etc., que ja m' entenen de sobras; els enemichs que trobá, las injurias que rebé, las burlas tremendas de molts estudiants, la mala fé de catedráticos y de quefes de la seva companyia... va ser arreatat molts cops, y tants altres ó més hagué d' anarsen destinat á otras regions, havent de recorrer aixís gayre bé todas las Universitats d' Espanya; pero al cap y á la fi acabá l' servey y 's dedicá amplament al estudi.

Traballant per mantenirse y ajudar als seus pares que comensavan á ser vells, en mitj de serias privacions, disgustos, y sufriments morals y materials de tota mena, en Frederich Gheel va guanyar-se 'l títol lo mateix que l' héroe incansable y fort, guanya la més alta y costosa de las fortaleas.

No cal dir com s' havia enfortit el seu seny y l' sen carácter lluytant d' aquesta manera, pot dirse gayre bé desesperada.

Possehia coneixements profonds de la materia y l' esperit de la rassa humana, coneixia sas malalties morals y materials d' una manera grossa, sabia també els remeys radicals necessaris pera que la societat viciosa, rufi, superflua, hipócrita, criminal, tiránica per una part, y débil, trista, esclava, escarnida y olvidada per l' altra, passés á un grau esplendorós y just de vida sana.

—¡Vida, la vida!... pensava ell y l' estudiava y la buscava forta, espléndida, y presentia nous sufriments, més llytats, pero una llytata més encesa y més inacabable que may.—Vida; jo tinch de fer vida, qu' avuy impera la Mort! Vull vida!

Arreu, per tot hont fixava 'ls ulls, veyia cuchs, aranyas, pops, escorpins, serps, monstres de tota mena, microbis maléfichs que xuclavan el bé dels altres, la vida dels demés y aixó li amargava l' existencia. Tenia trenta dos anys y semblava un vell; encare que fos fort, no 's divertia may, sempre perseguint una idea que volia realisar: fer vida qu' es llibertat, fer vida que vol dir verdader progrés, fer vida sana que vol dir bellesa y pau y amor inacabable.

Volia aixó, persegua aquest ideal tan grandios y no deixava de veure la feyna irrealizable per ell, que 's proposava.

Pero era fort, era héroe y no desmayava may y duya 'l front en l' aire.

—M' escarnirán, me lligarán els pens y las mans y 'm tallarán la llengua si 'ls convé... y bueno, qu' ho fassin; jo estimo á tothom y m' sacrificaré per tothom qu' es la meua idea y la meua voluntat. Ab mí ó darrera meu s' aixecará 'l gran sol y confondrá als decrepits, als negres d' esperit que no 'l poden mirar y viurém el día de la llibertat y la germanó dels homes.

ESPATECH

(Acabaré).

En el moment de anarse a celebrar l'últim consell de ministres, els periodistes, ávids de imprementacions, embesteixen a n'en Weyler, y aquest els diu sense donarlos temps de interrogar-lo:

—Es inexacto que penses dimitir
Paraulas inútils. Perque aquesta resolució de no deixar la cartera, a pesar de tots els pesars y a despit de tots els desayres, la porta estampada a la cara y a l'esquena y una miqueta més avall.
Com si diguessim en la part més tova del individu ahont se marcan las puntadas de pen.

A manera de noticia, ja que las cosas no están encare aquí pera permetres comentar, diré que l'Capitá general de Catalunya va anar a Madrid, y allí va cambiar un parell de balas—sense resultats desagradables—ab el Sr. Ortega Munilla, redactor de *El Imparcial* y autor de un article que al Sr. Barres no li havia caygut gayre bé.

També a manera de impresió reflexada per la premsa madrilenya, afegiré que l'Sr. Moret no dissimulava l'seu desagrado per l'acte realitat pel Capitá general de Catalunya, fundantse en que una part del Principat se troba en estat de guerra, y en aquesta situació l'abandono del mando implica una gran responsabilitat.

[Ditxós estat de guerra!]

S'hi entraban tot sovint els obrers y molts que no son obrers.

S'hi entraban la premsa de tots colors ab inclusió del *Avi Brusi*.

Y segons el criteri de n Moret fins ha hagut d'entrabancarse'hi el mateix Capitá general, al ventilar caballerescament una qüestió de honor.

Y després de això encare no l'treuran?

Está bé; per mí que l' deixin, perque després de tot si n'hi ha alguns que n ploran, en cambi son infinitament més els que se n riuen.

L'oncle Sam té una gana que l'arbola.

Bé ho sabem nosaltres que ns va pendre del plat las Antillas y las Filipinas, cruspintseles en un dir Jesús. No l'haguessin deixat entrar al menjador.

Encare qu'ell no s'apura per tan poca cosa; quan li barran la porta salta per la finestra, encare que sigui trencant els vidres. Aixó ray, una vegada trencats un ó altre l's pagarà.

Aquest sistema de ficarse en lo que li convé, y que a dreta lley res hauria d'importarli, sembla que se l'ha pres per costum, y ara mateix l'está observant ab ciertas Repúblicas del Centre de América, que tenen la sanch massa calenta y el cap no gayre seré.

L'oncle Sam ab las sevas trassas y manyas sembla en elles la discórdia, provoca daltabaixos, y quan las té que a barallen y a tiran els plats pel cap, llavors se presenta ell, armat fins a las dents ab l'excusa de pacificarlas, y lo que fa es apoderarse de las estoallas, de la vajilla, del menjador y hasta de la casa si tant convé.

Aixó es lo que acaba de fer ab Colombia, ocupant l'istme de Panamá, a pretext de salvaguardar dels excessos dels dos bandos que fa temps se barallen en aquella República.

Y el mon civilisat s'ho mira en mitj de la major indiferencia, com si estés ja reconegut y sancionat un decret fatal concebut en els següents termes:

«El mon enter será patrimoni no del que tingui més rahó, sino del més fort y l'més barrut.»

ARBÓS, 7 de octubre

Ab motiu de haverse esbomat per tot arreu el sermó poc solta que l'nostre rabadà místich etjé d'ías en era, s'endia per segona vegada al cubell, excomunicant a tots els que havem llegit LA CAMPANA per enterar-nos de aquesta mentida (segons diu ell), y dihent entre altres barbaritats:—«Si jo sapigués el dimoni que ha fet posar aixó, fora capàs de trinxarlo.»—Está molt bé y ja ho sab: per quan vulgui comensar, aquí vá l'meu nom y domicili:—Pere Botero, carrer del Infern, núm. 100.—ARBÓS.

CULERA, 7 de octubre

Ab motiu d'efectuarse l'inscripció en el registre civil de una filla de nostre amic y correligionari ciutadà Agustí Gratacós, ab els noms de Amelia, Igualtat y Fraternitat, tingué efecte una gran manifestació que als acords de La Barceloneta, executada per l'orquestra que dirigeix l'intelligent mestre Agramunt de Castelló de Ampúries, recorregué una gran part del poble ab banderes y pendons, despertant general entusiasme entre les veïnades que de tot arreu acudí, y associants'hi molts forasters, particularment de Portbou y Llanús, que per ser la festa major aquí s'trobava. L'acte tingué efecte el 20 de setembre, de manera que sigui la festa de la llibertat pràcticament exercida.

CANTALLOPS, 5 de octubre

L'ensotnat des de l' cubell y ab veu biosa digué l'altre día que el costat de casa seva hi havia una casa de la qual no mes n'eixien llengües blasfemadoras, y que l's amos de la mateixa serían castigats si continuaven dant entrada a certes personas. A qui castigarà Don, sens dubte, es als ensotnats que tenen el seu domicili convertit en una casa de joeh, fenta'hi el burro y l'tresillo y desgraciadament a no pocs pares de família que ab prou treball poden mantenir a las sevas criatures. Aixó sí qu'es abominable y ben ímpropi dels titulat ministres del Senyrc.

SITJES, 7 de octubre

La comissió del Ajuntament que fa pocs días va anar a visitar al Sr. Gobernador la formavan un discursaire carcatanista, el barber Tirano, el Nas de l'loro y la rata-sabla del secretari-cacich. Segons sembla aquesta lluhida comissió y l'barber sobre tot intentá pendre l'pel al senyor Manzano, contantli algunes historietes divertidas y amagantli aixís la desastrosa administració que venim patint en aquesta desventurada vila. Creyém que l'senyor Gobernador sempre amable y atent tornarà la visita, enviant al Ajuntament de Sitjes una persona íntegra y apta que inspeccioni la gestió municipal y pugui ferse càrrech dels grans enredos armats pel rata-sabla senyor Venturota, apoyat per una camarilla d'escocia-ciris empedernits. Aixó y molt més esperém del Sr. Manzano en benefici de la decencia y de la moral pública.

HOSPITALET, 6 de octubre

Días enrera van treure's els drapets al sol dos del apostolat del Sagrat Cor, y com la bugada va passarse al mitj del carrer, son molts els que van sortir esgarriats al sentir paraulas que fins els trinxerayres se donarian de menos de pronunciar. Els contendents foren un home y una dona y no sols jugaren las llengües viperinas sino també las ungles. Ab aixó y l's escándols que passen a l'iglesia ja té l'home negre un tema que podrà brindar al primer predicador que vingui, el qual en lloch de ocuparse dels que llegim periódichs adelantats, podrà dedicarse a moralisar al remat místich, que bé prou que ho necessita.

LLEYDA, 2 de octubre

El 9 del passat setembre a' aná a practicar un embarg en el domicili del vicari de la parroquia de Arbeca, Mossén Joseph Torrents y Ferrando, deutor al Ajuntament de algunas quantitats en concepte de consums. Rebyda la comissió ab amabilitat y després de manifestar el mossén que li era impossible pagar per falta de metálich, fou reconeguda la seva habitació, y no hi havia efectes sobre els quals trabar l'embarg corresponent. Aquesta fonedissa de mobles fou deguda a que l'día avants, lo propi que als demés deutors y ab arreglo a la Instrucció, se l'comináb l'embarg. Y després se dirá que l's mosséns no saben aprofitar el temps!

La Comissió penetrá en l'última habitació, escriptori, estudi y dormitori de l'aranya negra. Allí no hi havia mes que una taula de fusta blanca y molt pobra y una cadira de boga, a la qual s'assentá l'auxiliar Toribí Pérez, per extendre las degudas diligencias. May ho hagués fet, puig sentí una forta punxada a l'anca. Clavada en la boga de la cadira hi havia un agulla de cusir.

Ja veuen si es aficionat a fer broms aquest vicari, que ab tot y possehir una de las millors propietats de un poble de la provincia de Tarragona, quals rédits consum, a Arbeca, en companyia de la seva filla legítima (es viudo) y de la seva mare, s'negá a pagar lo que li correspond de consums, defraudant al Estat y burlant als seus agents. Aquests se vegeren obligats a embargarli la quarta part de la seva assignació, y ara veurém si troba la manera de ferla fonedissa, cumplint a la seva manera la prescripció evangélica que obliga a donar al César lo qu'es del César.

PER UNA MITRA!

NA bomba reventant als seus pens no li hauria fet al bisbe de Vilabreda l'efecte que li fa la descon-soladora noticia que de Madrid acaban d'enviarli.

El govern, cedint a la pressió de masóns y sectaris, tracta de suprimir la seva diócesis!

La mitra de Vilabreda esborrada del mapa eclesiástich d'Espanya! Els vilabredans desposehits del seu bisbe!... ¿Es tolerable aixó?

Sa Excelencia Il·lustríssima ja ho sab que, parlant desapaixonadament, el poble, perdentlo a n'ell, no pert gran cosa; que d'aixó dels bisbats se'n pot fer de més y de menos; que al govern, al volguer fer economias, li sobra la rahó a cabassos... Però ¿y ell? ¿Com se la campará si ara de cop li netejan la menjadora? ¿Ahont anirá a buscarlas las hermosas miles pessetas que avuy cobra mensualment sense fer res?...

Hi ha qu'espavilarse, pero depressa, depressa, perque sino, las vessas místicas perillan.

Com a primera providencia, crida al arcalde, al diputat provincial, al metje, al notari, a todas las emi-nencias de la població.

—Fills meus, ja deuen saber la desgracia que amenassa a Vilabreda.

Moviment general d'espant.

—No sabem res!

—Es clar: qui mal no fá, mal no pensa. Donchs, sí, senyors: el govern se prepara pera donar a aquesta capital una bofetada de las més indignas.

—¿Qué li vol fer?

—Vilabreda va a quedarse sense bisbe.

—¿El treuen a vosté d'aquí?

—Pitjor que aixó! M'suprimeixen, m'annian, amortisan el bisbat de Vilabreda!

Els reunits se miran uns als altres ab verdadera consternació.

—¿Vilabreda sense bisbat?

—Sí, fills meus: sense bisbat. Després de tants y tants anys que venia disfrutantlo!... ¿Qué me'n dinhen d'aquesta ofensa al prestigi, a la reputació, al honor d'una ciutat tan morigerada com aquesta?

—Que aixó no pot quedar aixís y que sabréu cumplir ab el nostre deber.

—Aixís ho espero!

A continuació congrega Sa Excelencia Il·lustríssima a la Junta de senyoras de la Societat *El Óbolo Piadoso*.

—Ovellas preferidas del meu remat, reben la benedicció que per darrera vegada us dono, y hasta l'altre món.

—¿Qué passa?

El bisbe s'frega un mocador pels ulls com si se l's aixugues.

—Passa que l'govern, pera inferir a la religió l'últim afront, decreta la supressió del bisbat de Vilabreda.

Coro de xisclets entre las senyoras del Óbolo.

—¿Vosté suprimí?

—¿Vosté posat al carrer?

—¿Vosté despatxat com una criada inútil?

—Sí, fillas mevas: aixís ho vol l'impietat dels nostres días.

—Donchs, ¿qué farà ara vosté?

—No ho sé: aniré per las montanyas menjant herbas; m'amagaré en qualsevol cova desocupada; m'arribaré fins a la Terra Santa, qu'encare no hi he estat may... [Lo que la Providencia vulgui!]

—Oh, no! Nosaltres ens hi oposarém ab todas las nostras forssas.

—Es inútil, fillas mevas: l'impietat del govern de Madrid...

—No, no ns fá por res! Lluytarém contra tots y contra tot: contra Madrid, contra l'govern, contra l'impietat...

—¡Gracias, gracias, tendras ovellas!...

El bisbe s'frega las mans de gust. La bola de neu está llançada, y una vegada en moviment, ja veurém qué depressa creixerá.

Ja ho crech que creix!

A las tres ó quatre horas, tot Vilabreda está que bull.

S'ha acabat el bróquil

Ha tornat el senyó Amat: senyor Fabra, a la botella!

Ha tornat el senyó Amat: jaltre cop embotellat!

¡Suprimirlos la mitra! ¡Privarlos del seu bisbe!

¿Qui ho comporta aixó?

Las autoridades consideran la cosa com una vergonya per la localitat.

Las senyoras creuen que si l'bisbe se'n va cap d'elles s'escaparà d'anar al infern.

Las donas del poble s'espantan al pensar que ningú podrà confirmar als seus fills.

—Aixó es una humiliació—diuen els patriotas.

—Una perturbació pels nostres assumptos—exclaman els curials.

—Una verdadera pérdida per la població—anyadeixen els que tot ho contan.

—En fi—cridan els més exaltats:—es precis proceder ab energia.

—Y realizar un actel—

L'acte s'realiza l'endemá. Una gran manifestació, en la qual hi figuran todas las forssas vivas, mortas y mitj nafradas de la localitat, precedidas d'un pendó que porta escritas aquestas hermosas frases:

¡La mitra ó la muerte!

¡Vilabreda sin obispo no puede subsistir!

¡Sálvese la silla episcopal y piérdase todo lo demás!

Arribada a l'arcaldia, la junta de la manifestació envia a Madrid un telegrama que diu aixís:

«Vilabreda, unidac omo un solo hombre, pide respetuosa pero enérgicamente al gobierno deje sin efecto su propósito de suprimir obispo.»

Després d'aixó, ¡anen, aneu a parlar de la regeneració d'Espanya!

Sobre tot, considerant que, si fá a no fá, a cada quatre passos hi ha un Vilabreda.

FANTASTICH

LAMENTOS D'UN PAGÉS

¡Malehida Barcelona

no t'hagués conegut may!

Tot alló que de tó explicant son romansos y poch pa.

Prou diuen que son cortesos y atents els teus habitants,

pro pobre l'que posa a proba tan mentidas qualitats.

Don Juanito y Donya Lúcia

sos deu fills y son germá,

tres didas, quatre criadas

dos nyinyeras, un crist

la instruíditz, el coixero

y deu ó dotze animals,

els vaig tenir tres senmanas

a casa eix istiu passat

afartantem tres tocinos,

un núvol d'ánechs y galls,

tantas ocas com tenia

y el pá de casa de l'any.

Per ells vaig comprar uns quants mobles

que m'van deixá reventat;

per ells vaig emblanquí casa

y ella me la van embrutar,

quan van torná a Barcelona

semblava que hagués passat

per sobre l'bosch y las vinyas,

per sobre l'horta y els camps

un exércit de llagosta

un patéch de calamars,

quaranta mil molas d'aygua

ó deu mil grossas de llamps.

Y quan al fi arriba l'hora

de fé una mica la pau

y vaig a passar las festas

ab la dona y el xaval

me reben ab mala cara,

la senyora arrufa el nas,

las cridas se'n na ne burlan

y ens insultan els criats.

Fan un auka de nosaltres

tractantnos de carcamals,

ens dibuixan pels diaris

disfressats d'un modo extrany,

a l'esquena de nosaltres

fan brometas sense sal

els versayres que fan versos

per fer riure als de ciutat,

la canalla ens crida:—¡Voiat!

ens ensarronan els grans,

els mossesos ens treballan

per fernos esquitxá l's rals,

tothom ens tracta de ximples,

de tanocas, de babaus,

y ens diuen en Nofre Llonza,

en Roch Llémanas y ¡iPau!

Ab quatre pams de llustrina

pels carrers ens fan badar,

ens fan passejar pels nassos

els nostres propis gegants,

fan un mas que al nostre poble

n'hi ha de mes naturals,

y unas festas que a la vila

y als pobles d'aquest voltant

las fan forsa mes alegres,

ens las volen fé empassar

com una cosa may vista

digna de Roma ó Calaf.

Malehida Barcelona,

no m'tornarás a enganxar,

y quan tornin D. Juanito

Donya Lúcia y tot l'aixam,

a volgué afartarse a casa,

la casa tancaré ab clau

y de desde la finestra
ab la escopeta a la mà
sense dils ni menos ¡alto!
ni darlos el Deu vos guard
els planto perdigonada
y els deixo a tots ben grabats.

Aixó deya el Ton Garlanda
sobre del lit estirat,
reposit de las fatigas,
cruiximents y mala de cap
que de las firas y festas
va portar.

JEPH DE JESUS

LA GENT DE BÉ

RETRATOS DIRECTES

Com se coneix millor la gent de bé es examinant la manera especial que tenen de realitzar els seus negocis. Així com quan venen, tenen una manera particular de fer sempre las pesadas curtas, de la mateixa manera quan se troban en el cas de contribuir a las cargas del Estat, son uns áligas en materia de cometre las mes escandalosas defraudaciones. Y no hi ha que dir que de lo que roban al Estat ó al Municipi, no n' abonan ni una partícula al pobre consumidor. Tot ho volen per ells y s' ho quedan tot.

Pel cas res mes socorregut que l' odiosa contribució de consums, assot del pobre, que ja ni menjar pot, y en cambi medi segur d' enriqueixre depressa a disposició dels introductors poch escrupulosos y que no reparable en frau, per grossos que resultin.

Días enrera llegia en un periódich (que després sabrán quin es) la descripció detallada de las manyas de que s' valen els grans matuters a Barcelona. Per recreo del lector, la transcrib literalment:

«Una de las más usadas es la dels carros de fàbrica. Aquestes armatostas inmensas tiradas per tres ó quatre matxos, van carregadas fins al cap demunt de trocas de cotó ó d' altre género semblant. D' aquests carros n' hi han que passen matute en la caixa ó bossa, y com que pera descarregarlos se necessita molt temps, si ls guardas pretenen ferho a fi de convencers de que no portan res de pago, venen reclamaciones de certs fabricants y comerciants queixantse del temps precios que fan perdre a n' els seus carros els dels fletats.

«Una trampa també molt comú se verifica ab el ví a las estaciones. El ví ranci paga més drets que l' comú. El comerciant s' entén ab un empleat de consums y, per una petita gratificació, entra un bot d' usual y un de ranci, com si fossin dos d' usual.

«Qui te la paella pel mànec, son certs fabricants de sabó. La lley prevé que paguin per consums, per la quantitat de sabó que produheixen, segons declaració d' ells mateixos. De manera que ab els mateixos ingredients, un fabricant dirá que produheix una tonelada de sabó, l' altre mitja, y el de mes enllá un quart, encare que tots ne produheixin dugas toneladas.

«Els comerciants d' oli ab dipòsit domèstich pagan pel que treuen dels cups. N' hi ha que tenen dos cups en comunicació, un a la vista de tothom, y l' altre molt amagat. Així, quan se treuen 100 litres d' oli del primer, com que queda compensat del que hi va del segon, resultan 50 litres defraudats per lo que paga de consums.»

LA CARICATURA AL EXTRANJER

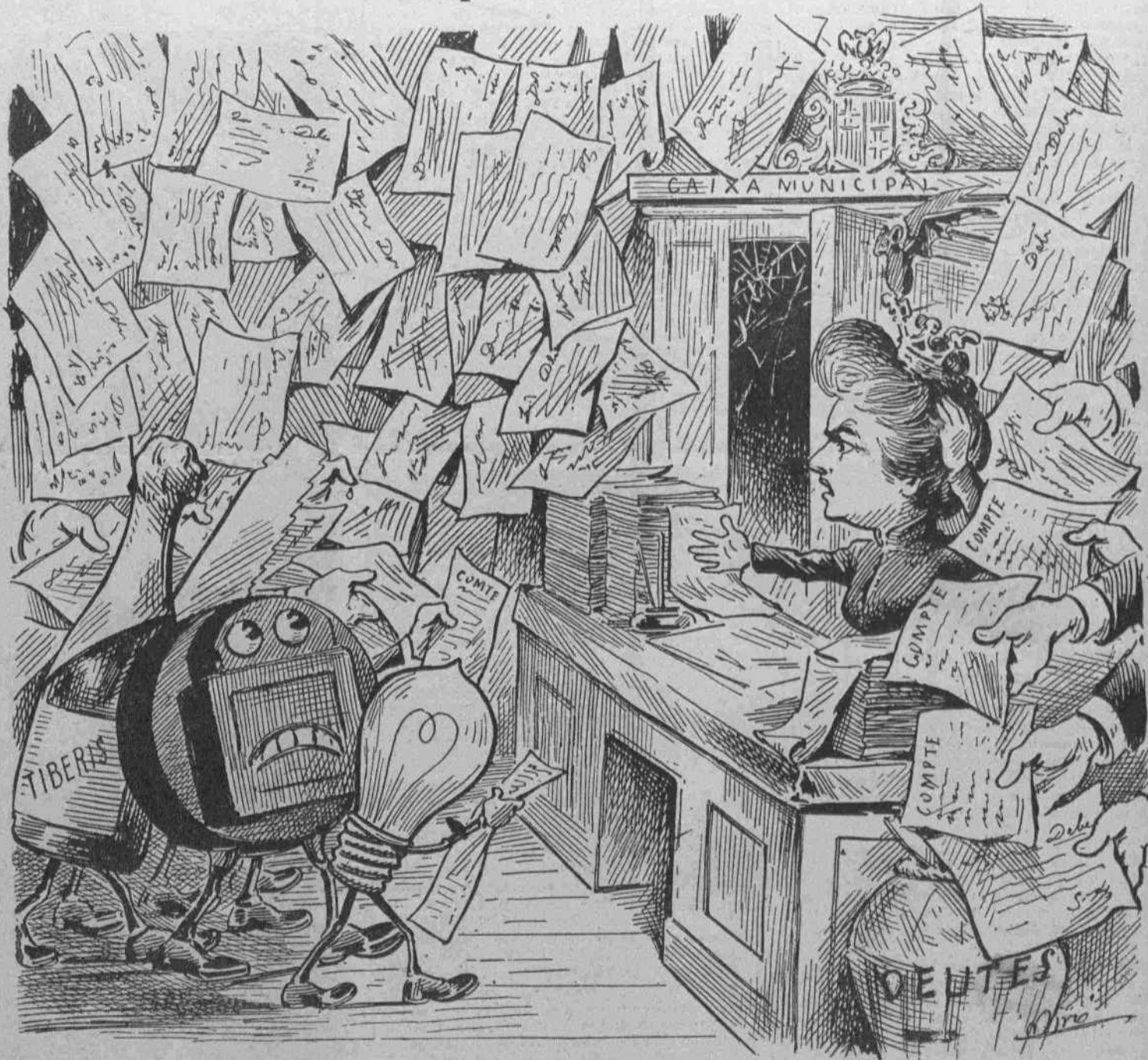
LA POLÍTICA Y 'LS MILITARS
Una sirena perillosa.

—La marquesa m' ha dit que va a tornar a obrir l' escola y que, en lloch de las hermanas, la dirigiré jo.
—Está molt bé.
—Sí, pero ara será precís que jo aprengui de llegir...!

(De Le Charivari, de París.)

Després de las festas

—Tot aixó tinc de pagar,
y com qui diu no hi fet re?

¡Fora d' aquí!... ¡Que us ho pagui
la Verge de la Mercé!

Y prou! Ja venhen si n' son d' eapavilats.

Desde luego haurán notat que tots aquests matutes en gran escala únicament po len efectuarlos els que disposin de medis suficients com son carros de fàbrica, patents de comerciant de ví, de fabricant de sabó, de negociant d' oli, ab dipòsit domèstich, to's gent de bé y com a tal reconeguda y declarada. La purria, la murrialla no pot disposar de semblants medis. En materia de matute, algun porronot de ví, ó un cetrill d' oli y passant encare mil angunias.

Ara bé saben qui es l' autor de aquestes descripcions tan curiosas; el pintor de aquests retrats tan exactes?

¡Esgarrifins! Es La Veu de Catalunya, per mal nom La Perdus. Es a dir: el portant veus del regionalisme, el més legítim representant de la gent de bé.

Molt la coneix, quan ab tanta riquesa de tochs la deixa retratada.

Aixó sí: ho fa per posar de relleu las grans dificultats ab que lluyta l' actual comissió de consums, composta casi exclusivament de companys de causa, pera moralisar y regularisar l' administració.

Está clar: gent de bé's que la constitueixen: gent de bé's grans matuters... ayúdeme Vd. a sentir!

P. DEL O.

EGONS diu un periódich s' ha descubert a Barcelona la comissió de una serie de delictes repugnants.

Uns joves fills de casas bonas van llogar un local, simulant establirhi una fàbrica de blondas, y ab la tramoya de donar feyna a las noyas ab un petit senmanal, tenian contractada a una Celestina que n' buscava quantas podia sempre que siguessin vistosas, y las portava al parany de aquells joves depravats... Y un cop allí no hi ha que dir lo que feyan ab ellas.

Es més que probable segur que aquests noys de casas bonas han sigut educats pels jesuitas ó quan menos pels escolapis, y que aquestes piadosas corporacions sabrán sortir a la seva defensa, si la justícia s' decideix a buscals'hi las pessigollas.

Uns minyons tan aprofitats, y que gastan per tot día unas manyas tan enginyosas, son dignes de que l' Pare Román els ampari eota del seu mantén.

Y després dirán que ls perdigots no son valents! Mirin quin drach més monstruós no van deixar anar diumenje a la nit pels carrers que va recorre la caballeria anunciadora. Creguin que feya fredat. Lo més curios es la noticia que sobre l' particular donava la mateixa Perdus.

«La construcció del drach—deya—ha sigut dirigida pel jove y distingit arquitecte Sr. Conill.» Vaja, que fins sembla mentida que l' drach a penas fet, no s' hagués cruspit al seu propi pare. Perque ¡qu' es un conill per un drach?

Llegia l' altre día l' Brusi y va xocarme l' últim párrafo de una revista de París.

Diu el revister que s' ha estrenat una opereta titulada La Señora Presidenta, molt divertida y que ha alcançat un éxit el més satisfactori. «La acció—diu—se desarrolla en una fantástica república sud americana, en donde hallan campo abonado en que exhibiree los personajes más extravagantes.»

Y després afegeix ab tota la malicia de un reaccionari clerical: «Aquella es, cuando menos, una república agradable en la que uno se regocija: todo lo contrario de la nuestra.»

Precisament els clericals reaccionaris son els que menos dret tenen a queixarse.

Per quant si no s' parteixen de riure, no será perque ahir en Waldeck-Rousseau y avuy en Combes, no s' dediquin a buscals'hi las pessigollas.

A Murcia ha tingut efecte una gran manifestació, a la qual hi assistiren unas deu mil ánimas.

Els crits predominante sigueren els de ¡Viva España! ¡Viva Murcia! y ¡Viva el pimlento puro! Precisament pel pimiento puro s' ha realitat l' acte.

No podrà dirse, donchs, que la manifestació murciana no hagi tingut un color ben roig.

Encare no ha dimitit en Montilla la cartera de Gracia y Justicia, que ja se li assigna successor.

El favorecut será l' Sr. Santamaría, catedrích de la Universitat central y gran amic de n' Moret. ¿Amich de n' Moret y Santamaría?

¡Ora pro nobis!

CANTARS

Don Práxedes té l' propòsit de fer ministre al seu gendre.
—Així—diu—tot queda a casa y m' lliuro de disidencias.

Allá al cim de la montanya una puput hi ha cantat:
—Quan en Weyler dimiteixi... ho veuré y no ho creuré pas.

En Pep Canalejas torna a fer discursos; pero en compte de ví diu aygua, en lloch de llet, xerigot.

Hi hagi crisis, no n' hi hagi,

¿qué n' hem de fer, ben mirat?
Podrem mudar de ministros,
pero ¿de dallonassas?... ¡Cál!

Els gallegos ja no pescan,
no fan més que armar bronquina.
Nada, a pescadores revolts,
ganancias per las sardinas.

Don Tirso, dali que dali,
vinga cridar: —¡Baixen, franche!
Y ls franches, ó sorts ó mandrosos,
vinga no moure's de dalt.

L. WAR

Caballers: Un estudiant Tarragoní, Joseph Algué, Ramón Moragas, Juan Vilaró, Pissarra, Juan Sexman, Pluma, Emili Subirana, La Soledad y en Coya nanu. Petit y Gras, Un vilafraquí y T. Oñemre: Qui fá avuy, farà demá.

Caballers: T. Rusca, A. Ribas LL, Siul Alorougil, Sisket D. Palla, Laell Liav, Ll. Gifre y Montablis: Feyna feta no té destorb.

Caballer: Joan Berenguer: Aixó son reflexions que s' fa tothom: careix de novetat — Modest Abril: Es pobri-só. — Ll. Figuerola de Sans: No s' hi empenyi, que per ara, no n' treuré res. — A. R. T.: Veurem de darli curs.

—Andresito: Ni l' una ni l' altra. Son incorrectes y contenen castellanismes com sinsabors, tesson, etc., etc. — J. G. D. (Sabadell): Ho sentim, pero, aquesta composició sols tindria interés per l' acte a que anava destinada.

—Pissarra: Es fluixfessim. — J. C. y P.: Lo de la semana passada s' va rebre y es en cartera. Ho llegirém de nou y ja ho sab que si vá, vá, sense cumpliments. Gracias per lo d' avuy. — Oniverta: Com que ls dibuixos, y sobre tot els que denotan condicions, entran en una secció especial, no es d' extranyar lo que ns diu. M' enteraré del destí que se ls ha donat. — Mossén Flocha: Els versos no ns acaban de convencer. — Lluís Moliné: Cursileja bastant. — Josepet de Vilafranca: No vá. — Un romá: Roma veduta, la fé perduta. — Joan Vidal: No ns convé.

—Antón Benazet: Aprofitable. — Antón Andorra: De la banda del magre. — Antoni Massanas: Alguna cosa. — Antolí B. Ribot: Els sonets s' haurían de ribotejar bastant. — Montablis: Perdoni, pero es excessivament incorrecte. Veurem no obstant d' aprofitar un epigrama.

—Pere Romaguera: No es mala romaguera una llangonissa de versos dolents així! — Franciscó Llenas: Rebut y gracias. — Chelfin: Si no fos tan cansoneria, encare...

—Enrich Garaga: No es insertable, ni ls mila. — Un jove republicà: Aixó en prosa y firmat, divinement. — Un pagés qu' ara no n' fa: No está mal. — V. Caldés Arús: Els epigramas son mes vells que l' Avi del Parque. — Rampeles: potseral ALMANACH DE LA CAMPANA DE GRACIA.

—Q. Malleu: L' article está compost y s' publicarà.

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8.

Tinta CA. Lorilleux y C.